

NEMCI IN SLOVENC

000

KAJ POROČA STAROKRAJSKO ČASOPISJE O ZANJH SPOPADIH MED NEMCI IN SLOVENC V ŠT. JANŽU. — KAJ POROČAJO NEMŠKI ČASOPISI IN KAJ POROČAJO SLOVENSKI? — ZBOROVANJA SO SE VDELEŽILE V VELIKI VEČINI ŽENSKE. — GOVOR DR. KOROŠCA. — SEDANJE PREGANJANJE JE MORALO ODPRETI VSAKEMU ČLOVEKU OČI.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Nemško poročilo.

Nemški časopis "Tagespost", ki izhaja v Gradcu, popisuje takole spopad v Št. Janžu:

— Poslanca Korošec in Verstovšek sta sklicala dne 7. aprila javni shod v Št. Janžu, na koroško-kranjski meji. Na tem zborovanju so hoteli širiti idejo jugoslovanske države.

Zborovanje se je končalo v krvi.

Nemci iz okolice reke Drave, iz Lavanta in iz Slovenjega Grada so prišli v Št. Janž ter so hoteli s silo nastopiti proti slovenski invaziji.

Zborovanje se je vršilo pod milim nebom.

Voditelj Nemcev se je začel takoj pogajati z Verstovškom ter ga je prosil, da bi smela tudi nemška poslanca, Lučmiig in Franc Girstmajer, govoriti na zborovanju.

Slovenci so odločno odbili to nemško zahtevo.

Naenkrat je pa nek slovenski duhovnik dal z okna neke bližnje cerkve znamenje, nakar je vsa slovenska mladina dvignila palice ter pričela udrihati po Nemcih. Vršili so se strašni prizori.

Ljudje so se valjali v krvi. Veliko njih se je pozneje umaknilo, ker so že popolnoma onemogli.

V bližini je bilo tudi nekaj ruskih jettikov, ki so se takoj vmešali v borbo in so začeli metati kamenje na Nemce.

Nemci so se branili s palicami in pestmi ter so slednjiče pozvali na pomoč oblasti in žandarje.

Slovensko poročilo.

"Slovenski Gospodar", ki izhaja v Mariboru, je priobčil dne 11. aprila sledeči dopis:

— Nad 2,000 možkih in žensk, večinoma iz Koroške se je vdeležilo zborovanja, kateremu je načeloval Bart. Zatem je dal takoj besedo Korošču, predsedniku Jugoslovanskega Kluba, kateri je začel govoriti o proganjanju, kateremu je bil slovenski narod že pred, prav posebno pa izza začetka vojne, izpostavljen.

(Deset vrst je zaplenil cenzor).

Govor dr. Korošca je tako navdušil navzoče, da so se z vseh strani začeli klicati: — Nemci nas ne bodo uničili! Nemci ne bodo uspeli!

— Ta preganjanja, — je nadaljeval Korošec, — so odprla oči tudi vsem našim ljudem, in vsi vemo, da bo zmagali samo v naši državi živeti svobodno in neodvisno.

Ko je govoril Korošec preko pol ure, so prišli Nemci pod vodstvom poslanca Lučmiiga in časnikarja Jana. Sprejeli so jih s klicom: — Ven s Tevtonci!

"Marburger Zeitung" je že ves teden pozivala Nemce, da pridejo na to zborovanje in da ga prepričajo.

Sprva so se mirno obnašali, čeravno so klicali Korošču: Veleizdajalec! Nekaterim Nemcem se je posrečilo pomočati se med naše ljudi, katerim so začeli dokazovati, kako jih katoliška vera uči, da se moramo medsebojno ljubiti. Naenkrat pa so začeli Nemci kričati, pobirati kamenje ter se pripravljati na napad. Njihov glavni cilj je bil govornik dr. Korošec.

Toda Slovenci so pazljivo pazili na svoje voditelje. Predno se je prvemu Nemcu posrečilo zagnati kamen, so ga Slovenci obkolili in razorožili.

Nemci so poskušali razbiti slovenske vrste ter so z divjim krikom in psovki navalili na Slovence.

Začel se je boj.

Slovenci so se dobro branili. Kmalo so se polastili železnih palic, katere so Nemci prinesli seboj ter so začeli pretepati Nemce.

Nemci so se stokajoč umaknili, Slovenci so jih pa zasledovali.

Pot, po kateri so Nemci bežali, je bila oblita z germansko krvjo.

Posojilo zaveznikom.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Državni zakladničar McAdoo je milijonov in Italiji 100 milijonov, danes ukazal Angliji 200 milje skupno posojilo zaveznikom znaša nov dolarjev posojila, Franciji 100 do sedaj \$5.763.850.000.

WATER CART STUCK IN THE MUD ON ITS WAY TO THE FRONT.

Francoske zahteve

FRANCIJA JE ZAHTEVALA DOLINO REKE SAAR KOT MIROVNI POGOJ. — POINCARE JE ODGOVARJAL NA KARLOVO PISMO ZAHTEVAL TUDI ALZACIJO IN LOTARINSKO ODSKODNINO IN NEKATERE PRAVICE OB RENU. — DRUGO KAROLOVO PISMO. — VSA DONAVSKA DOLINA BO SPREJELA TE POGOJE, TUDI BREZ VILJEMA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 14. maja. — Pariški dopisnik "Manchester Guardian" piše: "Zdaj mi je mogoče podati nekaj več podatkov o zahtevah, katere je stavil predsednik Poincare v odgovoru na prvo pismo cesarja Karola. Predsednik Poincare je stavil te zahteve tekom pogovora z burbonskim princem Sikstom. Poincare pa ni pisal nikakega pisma Sikstu.

Poincarjevo pismo, v katerem so omenjene te zahteve, je bilo naslovljeno na Ribota, kateremu poročila o razgovoru. Nisem videl nikakega prepisa tega pisma, toda s polnim prepričanjem lahko rečem, da je naslednje, četudi ne natančni prevod vsebine, skoro dobesedno natančno besedilo o celi zadevi ter absolutno natančna izjava o zahtevah:

"Princ Sikst je pooblaščen povedati cesarju Karolu z ozirom na njegovo izjavo glede na Alzacijo in Lotarinško, da to za nas ni vprašanje o Alzaciji in Lotarinski iz leta 1871. Francija zahteva Alzacijo in Lotarinško iz leta 1814 in 1790 z dolino reke Saar, površilo, popravilo in odškodnino ter garancije na levem bregu Rena.

Odstop doline Saare, ki teče iz Vogeov v Ren skozi Rensko Prusijo, bi dal Franciji kakih 30 milijev pod Metzom.

Jamčin za natančnost teh pogojev, kakor sem jih ravnokar navedel, in gotov sem, da jim ne bo nikdo nasprotoval.

Iz popolnoma verodostojnega vira sem prejel naslednjo dodatno informacijo glede pogajanj prednjega leta. Princ Sikst ni stavil samo za pogoje, predno izročil sporočilo cesarju Karolu predsedniku Poincarju, da mora Poincare dati častno besedo, da ne pokaže pisma nikomur, razun Ribotu in da nikdar ne objavi cesarjeve ponudbe, temveč je tudi zagotavljal važnost tajnosti. Rekel je, da bi z vsakim takim odkritjem bilo cesarjevo življenje izpostavljeno nevarnosti in Avstrija bi prišla bolj kot kdaj pod nemško gospodstvo. Zato bi to pomenilo nesrečo za cesarja in za to deželo.

Po tem razgovoru s Poincarejem je Sikst dvakrat šel v Anglijo. Lloyd George je priznal važnost avstrijske ponudbe in je bil za to da se o tem kaj več razpravlja. Njegovi nazori glede cele zadeve so bili nasprotni. Poincarjevim in so vodili do medsebojnega nesporazuma. Lloyd George je nasvetoval pot, ki kaže njegovo diplomatično sposobnost in politični vpogled. Rekel je namreč, da bi bil velik pogrešek, ako bi se Av-

striji in Italiji dovolilo, da bi se pogajali zaradi teritorialnih vprašanj in se je treba temu izogniti kajti neizogibljiva posledica tega bi bila, da se s pogajanjem ne bi ničesar doseglo. Poglavito je bilo da bi se vdarilo Nemčiji, ako bi se pokazala, da ni za kompromis. Ako bi se s temi pripomočki moglo to doseči, bi se pozneje kaj lahko rešila teritorialna vprašanja.

Toda k nesreči, ko je Lloyd George prišel v Pariz, je njegova odločnost oslabil in je dovolil samega sebe, da sta nanj vplivala Poincare in Ribot. Ko pa je končno Sonnino nudil brez kompromisno opozicijo proti sporazumu z Avstrijo, je Lloyd George velikodušno privolil, kakor je Ribot izjavil v svojem poročilu na zunanji odbor.

Ta razgovor 19. aprila 1917 v St. Jean de Mauirienne, se je vršil pod nesrečnimi okolščinami kajti od teh treh mož, ki so razpravljali o cesarjevem pismu, sta videla pismo samo dva, tretji pa Sonnino ni niti vedel, da obstoji kako pismo, obvestili so ga pa o kakovosti ponudbe, ki je bila stavljena. Kakor sem že rekel v nekem svojem prejšnjem poročilu, je baron Sonnino videl to pismo šele v juliju 1917.

Po teh dveh obiskih v Angliji se je princ Sikst vrnil v Švico, da bi sporočil cesarju Karolu o uspehu svojega razgovora. Dasiravno se angleški in francoski nazori ne strinjajo popolnoma, vendar vse kaže, da je bil Sikst naklonjen angleškemu mnenju in je vsled tega mislil, da je opravičeno, da ugodno poročila o svoji misli.

V svojem drugem pismu izraza cesar Karol veselje nad tem, da obstoji bistven sporazum med njim ter francoski in angleško vlado. Ponavlja prepričanje, da bo, ako bodo zavezniki pristali primernih pogojem, pregovoril Nemčijo, da jih sprejme, toda pravi, da bo v nasprotnem slučaju na vsak način to storil (namreč sprejel pogoje) in brezdvomno bo njegovemu zgledu sledila cela dolina Donave. Ponavlja tudi, da če bi cesar Karol v svojem drugem pismu jasno pove, da ti "primerni pogoji" ne smejo vsebovati večjih zahtev Francije kot Alzacijo in Lotarinško, kolikor je Nemčija anektirala leta 1871."

Uničenje nemških podm. čolnov

Nemčija ni dosegla svojega namena na morju. — Građi podmorske križarke. — Imele bodo močne je-klene plošče.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918 as required by the Act of Oct 6, 1917.

Washington, D. C., 13. maja. — Ker je Nemčija spoznala, da so Amerika in zavezniki nadvladali sedanjo vrsto podmorskih čolnov zato namerava zgraditi novo vrsto podmorskih križark, s katerimi misli, da bo zopet dosegla večje uspehe v brezobzirnem podmorskem boju.

O tem novem nemškem načrtu je govoril francoski mornariški minister George Leygues, kakor se je danes oficijelno poročalo iz Pariza. Leygues ni dal o novih podmorskih čolnih nikakih pojasnil, toda po drugih informacijah je razvidno, da bodo podmorske križarke obdane z močnimi oklopnimi ploščami in močno oborožene in bodo posebno namenjene ubranitvi se torpednih rušilev, ki so se izkazali posebno učinkoviti v zadrževanju nemških podm. čolnov, ki se zdaj nahajajo v operacijah.

Leygues je izjavil, da so zavezniški pripravljani stopiti nasproti novemu nemškemu naporu in da ne bodo mirno stali nad dobrimi uspehi, katere so dosegli v preteklosti.

"Ne bomo odnehali", je rekel "dokler nismo izčisti morja, kot kdo izčisti strelni jarek."

Kako uspešna je bila borba proti podmorskim čolnom, se razvidi iz podatkov o uničenju zaveznških ladij, kakor je v soboto minister Leygues objavil mornariškemu odboru francoske poslanske zbornice. Iz teh podatkov se razvidi, da je uničenje zaveznških ladij padlo do točke, na kateri je že sedaj zgradba večja od uničenja, še predno so ameriške ladjedelnice v polnem tiru v zgradbenem načrtu, kakor ga je napravil Shipping Board.

Kakor je objavil Leygues, se zdaj potopi povprečno na mesec 315 tisoč ton zaveznških ladij v primeri s 500 tisoč ton v letu 1917. V aprilu zadnjega leta je bilo potopljenih 871 tisoč ton, v aprilu pa se je to število skrčilo na 268 tisoč ton.

Obratno pa sedanje uničevanje podmorskih čolnov presega njih zgradbo: to uničevanje pa se bo še povečalo, kakorhitro bodo ameriški rušilci, ki se zdaj naglo grade, prišli na mesto operacij v vojni coni.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta, kakor objavlja minister Leygues, je bilo potopljenih 1.262.345 ton zaveznških ladij in ako bodo podmorski čolni mogli ostati pri tem povprečnem številu, o čemur se pa v oficijelnih krogih zelo dvomi, tedaj bo znašalo letošnje uničenje 3.700.000 ton, ali manj, tun kot se čeni, da jih bo zgradila letos Amerika sama.

Ako temu številu pridemo še produkcija Anglije, Francije in Japonske, tedaj bodo zavezniški pridobili na tonah kaka dva milijona ton, ne vstevši milijon ton, katere so dobili zavezniški od Japonske in Norveške ter z zaplembo nizozemskih ladij.

Pariz, Francija 13. maja. — Uspešnost nemške podmorske kampanje ponehuje. Nemška vlada spoznava to dejstvo, toda si na vse kriplje prizadeva, da bi ga prikriila. Minister Leygues je rekel, da je bilo v prvih treh mesecih 1918 uničenih več podmorskih čolnov, kot pa jih je bilo zgraje.

SITUACIJA V RUSIJI

000

NEMČIJA NE VPOŠTEVA RUSKE PROŠNJE, DA BI SE VSTAVILE SOVRAŽNOSTI. — NEMŠKI POVELJNIK V UKRAJINI ODGOVARJA POSLANCI RUSKE SOVJETOVE VLADE. — NEMČIJA ZAHTEVA RUSKO ČENOMORSKO BRODOVJE. — VSE LADJE SE MORAJO VRNITI V SEBASTOPOL.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, 14. maja. (Angleška admiraliteta potom brez žičnega brzojava). — Vrhovni poveljnik nemških čet na vzhodu je, odgovarjajoč na rusko prošnjo, da se preneha s sovražnostmi na ukrajinski fronti, rekel, da so nemške čete v soglasju s pogoji brest-litovske pogodbe izčistile Ukrajino Rdeče garde in da se to mora zgoditi povsod ob ukrajinski meji.

Vrhovni poveljnik je rekel, da more pristati v to, da prenehajo operacije proti čnomorskemu brodovju, ako se vse ladje vrnejo v Sebastopol in tam ostanejo. Potem bo pristanišče Novorusisk odprto za parobrodstvo. Trdil je, da se je čnomorsko brodovje večkrat vdeleževalo bojev proti nemškim četam v Ukrajini.

Amsterdam, 14. maja. — Kakor piše berlinski Tageblatt, se velika ljudska masa v Kijevu zadržuje popolnoma hladno proti novi ukrajinski vladi in kaže nekoliko sovražnosti. List pa tudi zatrjuje, da vlada popolni red.

Tageblatt tudi poroča, da so prišli v Kijev trije ruski mirovni delegati.

Amsterdam, 14. maja. — Ukrajinski časnikarski urad je prejel iz Odese obvestilo, glasom katerega se nahajajo v nemških rokah prejšnja carica-vdova Marija Feodorovna in veliki knez Nikolaj Nikolajevič ter Aleksander Michaelovič, ki so živeli v Dulbarju blizu Altodora na Krimu.

Posebna poročila iz Moskve, objavljena v soboto, pravijo, da je carica-vdova prišla v glavno mesto Ukrajine, Kijev. Od časa ruske revolucije je živela na Krimu v žalostnih razmerah.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je bivši vrhovni poveljnik ruskih armad ter ga smatrajo za najbližjega ruskega vojskovodjo. Skupno z drugimi Romanoviči se je odpovedal vsem častem in se je od tedaj domnevalo, da je živel na svojem posestvu na Krimu; vendar pa so ga nekatera poročila spravljala v stik z različni rojalističnimi zarotami.

Malo pa se je slišalo o velikem knezu Aleksandru Michaeloviču, odkar je podal lansko leto svojo resignacijo. — Najbrže je pa tudi on neprestano živel na Krimu.

Amsterdam, 15. maja. — Kakor piše berlinski socialistični list "Vorwaerts", nastaja med Litvini velika opozicija proti temu, da bi Litva postala nemška "polfederalna" država brez pravice federalne dežele.

Ta opozicija zahteva popolnoma neodvisno Litvo pod vladarjem, ki bo izvoljen izmed bojujočih se vladarskih hiš.

Helsingfors, 14. maja. — Z velikimi svečanostmi je bila danes nad trdnjavo Sveaborg, kjer se je pred 110. leti umaknila ruski zastavi, razobešana finska zastava.

Trdnjavo so prekrstili v Hounenlinna, kar pomeni v finskiem jeziku trdnjava Finske.

Poročila, da so se zopet obnovili diplomatični odnosi med Finsko in Rusijo, so se oficijelno zanikala. Izjavlja se, da toliko časa ne more biti govora o obnovitvi diplomatskih zvez, dokler ostanejo ruske ladje v finskih vodah.

Peking, 14. maja. — V Harbinu se je oficijelno objavilo, da je voditelj protiboljševiškega gibanja v Sibiriji general Semenov prodir ob transsibirski železnici do Adrianovska zapadno od reke Onon; zgradil je zopet čez reko most, katerega so boljševiki podrl.

V svojem razglasu je general Semenov zagotovil transbaikalskemu narodu, da njegovo gibanje ni protirevolucionarno, temveč ina namen uveljaviti postavno svobodo.

Poroča se, da se je mnogo ruskih vojakov iz Sibiriije pridružil generalu Semenovu.

Stevilo v januarju, februarju in marecu uničenih podmorskih čolnov je mnogo večje kot pa število v istem času zgrajenih. V februarju in aprilu so bili uničeni samo trije podmorski čolni manj kot jih je bilo uničenih v prejšnjih treh mesecih.

Razstrelba v tovarni za smodnik.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

V Burtonovi tovarni v New Castle, Pa., za smodnik, ki se nahaja šest milj od tukaj, se je dogodila eksplozija, vsled katere je en delavec izgubil življenje, več delavcev pa dobilo težke poškodbe. Uradniki tovarne niso podali vzrokov za razstrelbo.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

"GLAS NARODA" SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Slovenian Daily). Owned and published by the FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer. Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Avstrija True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918, as required by the Act of October 6, 1917. Ko je general Smuts, odlični burški general, ki je sedaj član angleškega vojnega kabineta, bival v Švici, se je sestel z grofom Mensdorffom, enim izmed glavnih diplomatičnih agentov Avstroogrške in sicer v zadevi mirovni predlogov, katere je želela dunajska vlada predložiti zaveznikom.

General Smuts, ki ni izurjen v vseh umetnostih diplomacije, je zadel prav v srce vsem direktnim in indirektnim mirovnim pogajanjem, katera je uvedla Avstroogrška. Ali je avstrijski cesar Karol pripravljen skleniti separatni mir? V slučaju, da je, potem so tako iz praktičnih kot idealističnih ozirov zavezniki prisiljeni razmišljati o teli mirovni pogodbi. Če pa ni in če je še vedno le igrača v rokah Nemčije ter smatra zvezo z Nemčijo za več kot pa pravičen mir, potem ni nobene stvari, o kateri bi mogli razpravljati.

Nemčija je v veliko večji meri kot pa Avstroogrška odgovorna za sedanjo vojno, in to dejstvo je ugotovljeno nad vsak dvom. Nemčija je podpirala Avstroogrško v njeni fatalni balkanski politiki. Avstroogrski zunanji urad je postal le navaden privesek nemškega zunanje urada. Ko se je sklenilo, da je prišel čas za vpriporjenje vojne, za katero se je Nemčija z vsemi silami pripravljala že dolgo časa, so vzeli umor avstrijskega prestolonaslednika kot zadostno opravičljiv vzrok.

Nemčija ni prišla, kot se je govorilo, spočetka na pomoč svojem zavezniku. Nasprotno pa je zapleta Avstroogrška na pomoč Nemčiji, ker je bila tako zapleta v vsenemški spletki, da ni mogla najti izhoda iz njih. Avstroogrška ni le več trpela potom Nemčije, temveč ima vse mirovno gibanje, vpriporjeno sedaj od Nemčije, jedini namen, spraviti Avstroogrško v razmerje vazalstva. Naliki usiji je bodoča prostost in neodvisnost Avstroogrške odvisna od poraza Nemčije.

General Rennenkampff je bil ubit. True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918 as required by the Act of October 6, 1917. Kodanaj Dansko, 12. maja. — Ruskega poveljnika v japonski in sedanji vojni generala Rennenkampffa so boljševiki umorili v Taganroku v južni Rusiji. V japonski vojni je general Rennenkampff poveljeval eni kozakiški kavalerijski diviziji. Potem se je posebno izkazal kot transbaikalski vojni poveljnik v bitki pri Krasnojarsku in Pavla.

Dopisi

Biwabik, Minn. naslanjal okoli dobrostranih roj. Biwabik je malo mesto z lepo kov. in to se je godilo zadnja tri ravno lego in mnogimi zeleninami ali štiri leta. Kolikor je meni znan, ni nikoli naokolo. Eden je velikanski odkrit rov, ali open pit. Povsod se dela z vso paro. Tudi delavcev primanjkuje, seveda samo v mokrih jamah; toda vsaki se boji v mokrem delati, ker delavec si mora preskrbeti približno \$10 samo za najnersko obleko, predno začne delati; potem naj dobi pa še tak prostor, da je preveč vode, ali so druge situacije, da ne more delati, kako n. pr. 1/4 milje daleč nositi les po 3 čevlje visokem tunelu ali pa starih zapuščenih krajih in polomljenih, da je človek vedno v strahu, kdaj ga smrt naleti. Nekateri rudniki nimajo niti polovice rudarjev, kolikor jim jih treba. Četudi je malo boljša plača v mokrih in v suhih, vseeno delavec rajši bolj trdo dela in manj zasluži, samo da je zdrav. Plača je tudi povoljna, odkar so poboljšali za 15 odstotkov, tako da samec ne more biti boljše, četudi je draginja.

Sedaj tudi drevje zeleni, kar je tukaj v Minnesoti zelo pred časom, ker ponavadi je ob tem času še sneg. Ljudje so zelo pridni, ker pridno orjejo vsaki svojo zemljo. Skoro vsak rudar ima nekaj zemlje za krompir in razno zelenjavo, pa tudi 2 ali 3 akre zemlje za travo. Seveda vsa ta zemlja je skoro kake rudarske družbe. Kadar se enkrat rudar naseli, potem je gotovo vedno njegovo; če več očisti, bolje ima, samo prodati zemlje ne more. Vseeno se imajo prav dobro in pridelajo dosti za družino, ali še več, to jim dosti koristi v sedanjih draginjah. Revez je dandanes, komur vse iz grocerijskih prodajnih pripejze, ako nima nič domačega pridelka, pa še bolj pičla plača, pa velika družina. Pa to še ni draginja, kakor šele bo! Zato, rojaki, le pridni bodite, da bo na jesen vsega dovolj, krompirja, zelja in drugih domačih potrebščin. Tukaj je tudi en nov rudnik začel obratovati, ki ni dela ne vem koliko časa in tudi sploh imena nima. V njem dela 6 mož s polno paro, ker ne more več mož zaposlenih imeti. Imena mu pa zares nobeden ne ve. Eni mu pravijo Kljukec majna, drugi Jack majna, pa kakor se sliši, se ga bo prijelo pravo slovensko ime Kljukec majna.

V sedanjem času se svet prav zanjima za ribji lov, ker tukaj so prav prijetni kraji za to; rib pa toliko, da jih kar z rokami mečejo iz vode. Seveda so to one ribe, ki so bolj malo vredne, sakare ali sesalke. Toliko jih takšen ulovi, kolikor si jih upa nesti. Kar je pa bolj zlahkanih rib, so pa bolj redke. Sedaj pa pozdravim vse čitatele in čitateljice tega lista.

Pečnik. Valley, Wash. Dne 4. maja zvečer smo imeli domačo zabavo za Slovence, ali boljše rečeno "Basket Party" s plesom v prostorih Slovenca Jack Tomsha. Imamo takega muzikanta na harmoniko, da je veselje, kadar nategne svojo harmoniko, zahrešči, da je kaj in mora vsakega vzdigniti, da se zavrti naokoli. Res, hvata gre v prvi vrsti njemu za krasne valčke in polke. Pa ne le da je Louis Trampush dober godec, temveč je tudi dober pevec. Peli smo tudi lepe narodne pesmi, kakor: "Veseli bodimo, veselja grea" itd. Padlo je v blagajno cerkvenega kolektorja \$129.30. Kaj ne, da je dosti za peščico Slovencev, ker tukaj je vedno več strank, kakor v evropski vojni.

Delavske razmere so dobre, a draginja je še večja. Delavci sanci imajo vedno denarja na razpolago, ker je država suha. Dežja nam manjka, zato se po cestah strašno kadi. Pozdravim vse Slovence in Slovenke ter želim, da se kmalu vidimo še na kakki taki veselici. Prijatelj veselice. Davis, W. Va. Ker se nikdo noče oglasiti iz naše male gorate naselbine, sem se jaz namenil napisati par vrstic in nekoliko poročati v širšo javnost, kako se nam godi. Pred kratkim je umrl v Allegheny bolnišnici Jože Malnar. Dena je bil, kolikor je meni znano, iz Rakinite nad Borovnico. Spadla ni k nobenemu podpornemu društvu, zato je bil seveda tudi takopokopan in spravljen, kakor so sploh enaki ljudje. Dokler je bil onemogen in sposoben za delo, je šlo vsa njegova volja; kadar so ga pa vsupustile moči, potem se je pa

Thomas, W. Va. Slovenski duhoven se bo mudil na Thomasu samo v terek zvečer in v sredo jutraj (21. in 22. maja). Nemogoče pa mu je obiskati druge kraje te države, zato pa naj čmi, ki žele opraviti svoje verske dolžnosti, pridejo omenjena dva dni na Thomas. Nova podjetja. Iz Milwaukee, Wis., se poročajo: Tukaj se je ustanovila ladjedelnicca s kapitalom pet milijonov dol. Ladjedelnica se bo najbrže nahajala ob Kinnickinnic reki. Ine družbe je "Wisconsin Shipbuilding and Navigation Corporation" in urad se nahaja na 831 Merchants and Manufacturers' Bank Building. Izdelovale se bodo ladje za službo na Atlantskem oceanu. Ustanovila se je nova tovarna za izdelovanje čevljev gotove vrste za vlado s kapitalom \$100,000 pod imenom Edmonds' Shoe Co. Družba je najela svoje prostore v Geo. J. Meyer posloppju, 588 Clinton St. V začetku bo zaposlenih čez 100 delavcev. Wisconsin Gun Co. je poslala 6. maja prve topove, kateri so izgotovljeni. Topovi so 3palčnega kalibra ter streljajo na daljavo pet milj. V tovarni je zaposlenih čez 200 mož najboljših mehanikov. Med delavci se vrši sedaj velika agitacija, da se organizira delavstvo v unije, ker je sedaj najboljše priložnost za to.

Če ste slabi, izčrpani,

Če trpite vsled živčne, želodčne ali ledične bolezni, brezspanja, glavobola, bolečin v križu, slabega teka, ne morete dobiti boljsega zdravila kot so iz čistih naravnih in zdravilnih trav sestavljene JUVITO TABLETE. En sam poskus mora vsakega prepričati o tem. Pošljite en dolar za eno ali pet dolarjev za šest skatelj. Če pa želite imeti svoje posiljavec zavarovano, pošljite 10c. več. Naslov: JUVITO LABORATORY South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA. Če želite zdravilo prej poskusiti, predno ga naročite, pišite po brezplačen vzorec in opis.

Želaznice morilke živine. Mesečnik "Popular Science" poroča po uradnih podatkih, da so železnice v treh južnih državah, in sicer ravno v takih, kjer je živina najbolj redka, ker se prebivalstvo bavi s pridelovanjem bombaža, pobije pretečno leto 2793 glav govede, konj in ovac. Casopis dostavlja k temu poročilu: "Z živino, ki se izgubi na ta način je uničenih na leto 1 milijon funtov mesa, s katerimi bi se lahko preživelo 70,000 vojakov 1 mesec. Upoštevati pa je treba še tudi, da se je to zgodilo na progah, ki imajo skupno dolgost 1809 milj v državah, kjer je živina redka. Kake številke bi se nam pokazale v državah po zapadu, v katerih je živina jako gosta, ni težko preučevati!"

Gen. Hutier je francoskega rodu. True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918 as required by the Act of October 6, 1917. Pariz, Francija, 13. maja. — Kakor piše "Petit Marsellais", je nemški general von Hutier, ki igra zelo veliko vlogo na zapadni fronti, vnuk francoskega stotnika, ki je umrl 1864. Njegov s'n je stopil v nemško armado ter je pozneje postal častnik v nekem brandenburškem polku.

VABILO na PRVO PLESNO VESELICO, katero priredi odsek Slov. izobr. društva Vihar SLOVENSKA GODBA NA PIHALA. Veselica se bo vršila v prostorih Slov. Izobr. Doma "Vihar" v Dunlo, Pa., v sredo 29. maja 1918. Pričetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške 75 centov. Danes so vstopnine proste. Program bo zelo pomenljiv: 1. Igrale se bodo lepe korčnice. 2. Igrali se bodo lepi valčki. 3. Pevski odsek "Vihar" poje več slovenskih pesmi. 4. Dobili bomo tudi dva govornika, če nam bo le mogoče; eden bo govoril v angleščini, drugi pa v slovenskem in hrvaškem jeziku. Vljudno vabimo vse rojake in rojakinje iz tukajšnje okolice, kakor tudi iz naselbin Lloydell, South Fork, Conemaugh, Moxham, Hagevo in Karpate. V slučaju smo mi vam na razpolago za vrtni. Za dobro in točno postrežbo bo skrbel v to izvoljeni odbor. Na veselo svidenje 29. maja zvečer! Odbor. (15-17-5)

HARMONIKE bodiel kakršnekoli vrste izdelujem in popraviljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in sanesljivo. V popravu se sanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj in tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vzemem krajnske kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali s prejemcem v zameno. JOHN WENZEL, 1017 East 23rd St., Cleveland, Ohio.

Oženite se. Prijelite nam samo EN DOLAR in poslani vam bomo popon Zevitovski katalog z nestransko opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih izdelkov in nekoliko odov, ki kažejo dobroga in poštenega zofa. Lahko sami pišete in sklenete svačen zakon. Mi smo zmoini storiti pošteno in dovoljeno posredovanje, zato ne štedita dolarja, ki je porredi med vam! in ZA KONSKO SREČO. Pišite je danes: BELLIANGE F. OLUB, Box 376, Los Angeles, Cal.

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio. Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK: Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa. NADZORNIKI: JOHN GOUZE, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill. IVAN VAROGA, 5126 Natrons Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI: GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480, JOHN BUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR: JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn. MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAŽEVALNI ODBOR: RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station BFD. Box 17. Denver, Colo.

Val dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo osiralo. Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

VABILO na PLESNO VESELICO, katero priredi društvo POMOČNIK št. 2 SDPZ. v Johnstownu, Pa., v soboto dne 18. maja 1918 v dvorani "Triglav". Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške \$1.25; ženske so vstopnine proste. Tem potom vabimo vse rojake in rojakinje iz Johnstowna in okolice, da nas blagovoljivo posestijo na omenjeni dan. Tanburška godba iz Woodville nam bo igrala izvrstne komade za ples. Za dobro postrežbo in hladno pivu bo skrbel za to izvoljeni odbor. Na veselo svidenje 18. maja! (10&15-5)

Iščem svojega strica JURJA BURJA in mojega brata JANEZA BURJA, doma iz Brezja št. 9 v kaniškem okraju. Nahajam se v italijanskem ujetništvu, zato prosim cenjene rojake, da ju opozore na ta oglas, če pa sama bereta, ju prosim, da se mi takoj oglašita. Moj naslov je: Soldato Anton Burja, Prigioniero di Guerra, Suster Comp., Doria Struppa, Genova, Italia. (15-17-5)

ZA \$900.00 se kupi 50 akrov farma, lišo, skedenj, les, pridelke, orodje in nekaj oprav. Pišite po cenik. Wm. A. Wilcox, Westerly, R. I. (2-13-5) Rada bi izvedela za naslov svoje sestre IVANE FUNA, doma iz Gradiše št. 3 pri Vipavi; zdaj je omožena IVANA IVANČIC. Obenem se pa zahvaljujem prijateljicam na naslov. — Mrs. John Morel, Box 565, Savage, Md. (15-17-5)

Dr. B. F. MULLIN Zdravnik-špecialist za Slovence. 411-4th Ave., Pittsburgh, Pa. (nasproti pošte, 4. posloppje od Smithfield St.) Najstarejši špecialist v Pittsburghu, ki deluje že 38 let kot zdravnik. Ozdravil je dotedaj na tisoce in tisoce oseb, pa tako more tudi vas. Rahi najbolje zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. Zdravi vse bolezni možkih in ženskih uspešno in hitro. Električni pregled s X-zarki, s katerimi vidi vsako telo kot na dlanu. Pridite k temu staremu izkušnemu zdravniku — on vas bo gotovo ozdravil. NIZKE CENE, ZNANSTVENA PREISKAVA ZASTONJ. GOVORI SE SLOVENSKO. Uradne ure so: od 9. jutraj do 5. zvečer. Ob nedeljah samo od 10. do 2. ure popoldne. Pri meni se zdravi veliko Slovencev in Slovenk. Ozdravim vamko bolezni, ki jo prevzame za zdraviti. Imam veliko iskustvo v zdravljenju možkih tajnih bolezni.

Razmere v Berlinu

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, 20. marca. (Pismo poročilo poročevalca Ciril Brown.) — Moralno izrabljanje v Nemčiji ima tega najbolj očividnega tovariša v telesnem izrabljanju in poslabšanju človeškega materijala. To je faza izreminjajoče se Nemčije, ki pade najbolj v oči potovalca v letu 1918.

Mesta in trgi popolnoma — izginjajo. Mehanični polom je zelo pogost. Primerna poprava je naravnost fizično nemogoča. O vsaki stvari, ki bi zaslužila ime uspešnosti, se ne more niti sanjati več. Zadnja izmed nemških želja in naporov doma je, da se vzdrži v teku najbolj potrebne mašinerije, čeprav je delovanje slednje nad vse počasno in okorno.

V prvih letih vojne je bilo eno izmed bahanj Nemčije, da "se v Berlinu ne ve za vojno". — Kazalo se je s ponosom na običajni promet in na zabave, ki so se vršile kot v mirnih dneh. To bahanje ni bilo pretirano ter je deljalo tako za Berlin kot za celo Nemčijo do l. 1916.

Ne oziraje se na prvotne zmede glede dobave živil, bi človek ne vedel, da je vojna, vsaj z materialne strani čezade. Ostra izprememba na slabše, ki se je završila ob enem s pričetkom bitke ob Somme ter pospešenjen programa maršala Hindenburga, je šlo naprej in človek ki je živel v Nemčiji, si ni mogel domnevati, da je obstajalo sploh nekaj kdaj drugega kot vojna.

Življenje v glavnem mestu pa je prav posebno neprijetno pobarvano z nemškimi "Ersatz" vojnimi barvami.

Opazovalec, ki namerava spoznati razmere v Nemčiji, prične lahko z zanimivimi utisi, kakorhitro dospe v Berlin. Zakasnenje je splošno za celo železniško službo. Ekspresni vlaki, ki dospejo ob času, so naravnost izje ma. Prenapolnenje železniških vozov je dospelo do točke, ko so celo potniki prvega razreda natlačeni kot sardine. Celotna železniška služba, ki je povečana za 50 odstotkov vsled vojakov, ki prihajajo na dopust, se vrši povsem nezadostno ter je zmanjšana najmanj za eno tretino.

Zastarele železniške postaje v Berlinu bi ne mogle postati bolj zoprne in neprijetne in naj traja vojna še toliko časa. Kljub vsemu pa ni še nobenega izgleda za izboljšanje dejanskih prevoznih zmoglosti, ki so že sedaj naravnost neprimerne.

Dolge vrste čakajo na to, da pridejo na vrsto pri najljubih oknih, kjer se prodajajo vozne listke. Glavna znešujava pa se vrši na peronu ter jo je komaj mogoče popisati.

Postaja na Friedrichstrasse je vzgled za vse. En sam peron služi za sprejemanje celega prometa noter in ven. Na tem peronu je opaziti velikansko zmešnjavo, katero povzročajo predvsem vojaki, ki so obložni z vseni mogočimi stvarmi. Važne ekspresne vlake se odpošilja v dveh ali treh sekcijah pogosto v presledkih petih ali desetih minut in sicer v najbolj različnih smereh. — proti Dunaju, Vratislavi, Rigi in proti celi iztočni Prusiji ter v zapadni smeri proti Holandski, Vestfaliji, Bruselju in Lille. —

Med osmo uro zvečer ter polnočjo je mogoče to najbolj divja in blazna železniška postaja na svetu. Nobena druga stvar na svetu ne predočuje Nemčiji tako živalno velikanskega napora, katerega je deležna vsled vojne. — Dvaintrideset ekspresnih vlakov zapusti vsaki večer Berlin, vendar pa ne morete dobiti prilike za spanje, če si vsaj štirinajst dni prej ne zagotovite prostora v spalnem vozu.

Na manjših postajah v predmestju je gneča ravno tako velika ter jo tvori prihod in odhod takozvanih "Food Hamsterers". Iz nekega socijalističnega lista povzemanmo naslednji opis:

— Mrzlo, megleno jutro. Na peronu Lichtenberg-Friedrichsfelde postaje stoje dolge vrste lačnih, prezebojnih človeških bitij, ki čakajo na vlake. Videti je utrujene moze, prepadene ženske ter napol oblečene otroke, ki nosijo obleko in ročno prtljago, povečini namenjeno za krompir. Na vlak se vprizori naravnost napad.

Ljudje so v vozovih natlačeni nalik slanikom. Vsakdo je zadovoljen, samo da pride na vlak. Nikdo se ne pritoži. Razvijajo se pogovori, katere pa se izusti le v šepetajočem tonu, da bi jih ne slišal kak član "višjih krogov". Tu pripoveduje ženska o svojih zadregah. Njen mož se nahaja na bojnem polju. Ona se ne pritožuje raditega, ker mora delati zase in za svoje otroke. Lomi pa ji srce pogled na svoje otroke, ko prosijo njen devetletni sinček skorje kruha ali drobtine suhega krompirja, katerega mu ne more dati, ker ga ne more dobiti.

Predpisana tedenska racija je bila namreč — že izčrpana.

— Mlad, slaboten mladenič, ki čaka poziva k zastavam, pripoveduje o svoji materi, ki leži bolna doma v svoji mrzli sobi. Zdravnik mu je povedal, da ne more jam čiti zanja, razen če dobi nekaj krepilne hrane.

Takih pogovorov je najti v izobilici.

— Dvanajst ur pozneje! Ista bitja se vračajo nazaj na iztočišča, obložena s krompirjem in drugimi živili. Ob prihodu vlakov se jim hrano, katero se je dalo tem ljudem od dobrosrčnih kmetov, konfiscira od obožanih straž. ... Završujejo se naravnost srce pretresujoči prizori. Deloma s silo se jemlje to majhno zalogo hrane iz rok možkih, žensk in otrok. Otroci jokajo in prosijo na način, da bi se omehalo tudi kamen. Možje pa stoje s stisnjenimi pestmi ter ne morejo napraviti ničesar. ...

Prihajajoči potnik bo našel, da je avtomobil skoro izgubila vrsta prometnih sredstev. Srečen pa je oni, ki pride na vrsto pri policistu, ki deli izkaznice, s katerimi ima človek pravico do vožnje y navadnem vozu, katerega vle-

še sestradan konj. Konji so postali namreč zelo redki in "nezanesljivi". Neki nemški list opisuje cestni promet na naslednji način:

— Taksikabi, to je javni avtomobili, izumirajo. Deloma se jih je pobarvalo s sivo barvo ter opremilo s cesarskim orlom in jih z različnimi nadomestili za gumij izpremenilo v škatlje, v katere si upajo sesti le ljudje, kojih ustroj še ni bil prizadet od vojne.

Vedno bolj občutno pomanjkanje ovsa pa je tudi napravilo konja žalostnim tovarišem avtomobila. Fijakarški konj je danes kaj žalostna prikazen. Človek lahko sešteje njegove rebra in nihče na svetu — niti voznik, niti potnik, — ne ve zagotovo, če bo uboga životina še živa videla naslednji cestni vogal, ne da bi se sesedla. — Ostalo je še malo število luksurijoznih konj. Oni pa, ki so preživeli te čase, ne izgledajo kot da bi pripadali temu sloju konjskega sveta. Pomanjkanje ovsa je že poskrbelo za to.

Pogled na berlinske ceste pa je postal še veliko bolj žalosten vsled odločbe, da se ne sme držati še nadalje konj edinega za luksus. Lastniki takih konj morajo slediti brez izjeme izrečiti državi. S tem se avtomatično izločuje vse konje, "ki niso neobhodno potrebni za izvrševanje obrti dotičnega lastnika".

Izjeme se dela edinole za konje, ki so last vladajočih družin v Nemčiji in za konje inozemskih diplomatov. Nadalje se dela izjemo za žrebce, kojih vrednost za naraščaj je mogoče večja kot pa vojaška vrednost teh konj. — Z cest Berlina so izgubile vse privatne ekvipaže bogatinov. To pa znači, da ne primanjkuje le privatno lastovanih, temveč tudi vojaških konj. Nemčija se nahaja prav v zadnjem štadiju glede dobave potrebnih množic konj.

Pomanjkanje vpreženih konj v Berlinu je postalo že tako veliko, da so postali vozovi, gnani od pare, s tremi pripragami, običajna prikazen na cestah Berlina. Cesarški poštni urad se je moral v vedno večji meri posluževati uličnih kar za prevoz paketne pošte.

Vsled tega ni v Berlinu nobena nova prikazen, če se pripreže trije nadaljni poštne vozovi k običajni ulični kari. — Kako se je kljub vsem prometnim težkočam zvišal promet sam, je razvidno iz dejstva samega, da je imel poštni urad v Berlinu v rokah tekom leta 1917 več kot 115 milijonov kosov paketne pošte, proti 74 milijonom kosom v zadnjem mirovnem letu. Razentega pa je imelo slabo prehranjevanje konj tekom zimskih mesecev za posledico, da se je odločno zmanjšalo število uporabnih konj, katerih ni mogoče nadomestiti.

Berlinski požarni department je bil pozvan več kot šestdesetkrat na dan, da dvigne padle konje s posebnimi pripravami, nalašč izumljenimi za to samaritansko delo.

Vojna v letu 1918 pomeni za Berlin ne le stalni lov za hrano, temveč tudi stalni boj za vsako transportacijsko možnost. Promet na vseh železnicah Berlina se je povečal za eno tretino v primeri z zadnjim mirovnim letom, teloma raditega, ker je postal Berlin eden najbolj važnih ekskutivnih središč vojne, deloma pa raditega, ker se je nasilnim potom izpremenilo navade prebivalstva, ki je bilo prisiljeno iskati si hrane izven hiše in to v veliko večji meri kot v časih pred vojno.

Pomanjkanje premoga ter zaposlenje žensk pri jav-

nem prometu pa je imelo za posledico zmanjšanje kapacitete vseh prometnih sredstev.

Zavzeti par inčev prostora na kaki kari ter držati svoj prostor proti vsemu navalu ima za posledico velikanski boj. Prenapolnenje pouličnih kar sega že preko vseh običajnih meja. Nevarnost, ki preti človeku od ženskih klobučnih bodic, je naravnost presenetljiva ter je morala policija določiti globo \$15.00 ali zaporno kazen za vsako žensko, ki pride v karo z bodico, ki ogroža vse sopotnike.

Priti na karo, posebno ponoči, je doživljaj prve vrste. V tem štadiju boja, v katerem se nahaja sedaj Nemčija, se lahko reče, da se bori nemški narod "rame ob ramo" in da stoji "solidno skupaj". Pri tem je treba namreč misliti na to, da pride v vseh vozovih šest do sedem oseb na kvadratni jard.

Celi sistem velikoberlinskega pouličnega sistema kaže vso izrabo, povzročeno od vojne ter nudi obencem sliko, ki je mogoče bolj okruta kot katerakoli, ki jo nudi ostala Nemčija. Vojna leta so zmanjšala zalogo tekočega materijala in vedno pogosteje postajajo zapreke, povzročene vsled tehničnih nedostatkov. Novega materijala ni na razpolago in še to, kar nujno potrebuje poprave, se popravlja neizmerno počasi, ker manjka materijala ter izurjene delavske moči.

Nadomestni materijal, takozvani "vojni matel", je kaj kratkega življenja ter ga je treba vedno bolj pogosto nadomestiti, kar povzroča zapreke ter pripomore k vedno rastoči zadregi glede dobave novih sredstev.

Vsa ostala javna sredstva pa trpe v isti meri na vedno naraščajočem poslabšanju. Treba je bilo omejiti privatno porabo plina ter električnega toka. Kadar pa pride do kakega nedostarka, je treba morda čakati tedne in tedne, predno se pokaže kak človek, ki odpravi obstoječi nedostatek.

Vedno bolj pa se tudi množijo v velikem Berlinu slučajni nenadne smrti vsled zastrupljenja s plinom. Vir nadaljnjih težkoč, ob enem s pomanjkanjem izurjene moči, obstaja v slabši kvaliteti vojne kovine, kar povzroča neštivilne javne zadrege. Telegrafični sistem je preobložen ter podvržen vsled tega zakasnenjem, neglede na obstoječo "cenzuro", kajti slednja ne obstoji z ozirom na brzojavke, poslana v Nemčiji sami. Nadzorstvo pa obstaja glede vseh krajevskih brzojavk.

Berlinski telefonski sistem, ki je bil v prvih dneh vojne nekako izboljšanje londonskega telefonskega sistema, je končno podlegel splošnemu poslabšanju naprav ter poslabšanju človeškega materijala. Posledice tega poslabšanja je občutiti prav posebno pri telefonskih sporočilih na večjo razdaljo.

Res je, da je pogosto mogoče doseči glavna mesta Nemčije preje po telefonu kot pa z vlakom, vendar pa v zame vsak klic na daljšo razdaljo pet do dvanajst ur, katero zakasunjenje je pripisovati deloma tudi dejstvu, da so vsi telefonski sistemi v Nemčiji danes monopolizirani od vojnih korporacij ter vojaških oblasti, ki imajo izključno prednost pred vsakim drugim.

Srečna novost privatnega telefonskega prometa obstaja v nujnih pozivih med fronto in domom. Nekaj nemške vojne psihologije tiči v dejstvu, da morejo člani armade v polju pozvati na telefonu svoje družinske člane doma in sicer za najdalje devet minut.

DOLŽNOSTI NAŠIH PREMOGARJEV IN DELAVCEV PRI ŽGANJU KOKSA.

Amerika želi, da vsakdo dela polni čas.

Vsi naši slovanski premogarji in delavci v napravah za koks ker najbolj žele, da bi Amerika zmagovalno izšla iz te vojne, ki se zdaj vodi onstran oceana v Evropi.

Prvič ji to želimo zaradi tega, ker smo za vse, kar imamo, dolžni tej veliki deželi. Tu-ssem smo prišli revni in naši smo dovolj prilike za delo. Prejemo dobre plače, enaki smo vsakemu in veselimo se udobnosti in živjamo svobodno, katero daje Amerika enako vsem, ki tukaj žive.

Drugič: želimo, da bi bila Amerika zmagalka, ker bodo vsled tega naši bratje in otroci, ki smo jih pustili v stari domovini, imeli od tega dobiček. Amerika bo v tej vojni do koca, da prinese svobodo in srečo vsem onim milijonom slovanskega in poljskega naroda, ki so bili stoletja zatirani od Nemčije in njenih zaveznic.

Ako bo Amerika zmagala, in o tem ni dvoma, bo naš narod v Evropi osvoboden in živjal bo isto prosperiteto, kakoršno živjamo mi v tej deželi svobode.

Toda to še ni dovolj, da želimo, da bo naše Amerika zmagala. To še ni dovolj, da se naši vojaki bore za nas. Tudi oni, ki so ostali zadej, morajo storiti svojo dolžnost. Naša dolžnost je preskrbljevati naše boreče brate s topovi, municijo in da gradimo ladje, na katerih se bo prevažalo vojaštvo in municija.

Velike jeklarne rabijo PREMOMO IN KOKS. Ako bomo zastali v produkciji koks, tovarne ne bodo mogle delati in naše armade ne bodo dobile topov.

Kopanje premoga in žganje koks sloni v veliki meri na naših ramah. Mi slovanski in poljski premogarji in žgaleci koks smo prevzeli veliko nalogo, da pomagamo Ameriki in našim bratom onstran morja s tem, da napravimo toliko koks, kolikor je mogoče.

Res je pa tudi, da, kolikor več delamo, toliko več bomo zaslužili denarja. Toda zdaj denar ni vse. Poleg tega moramo delati, kolikor moremo, da pomagamo armadi, da bo zmagala. Naša dolžnost je, da delamo vsak dan, kadarkoli imamo priliko. Naša dolžnost je, da delamo polni čas. Oni naši tovariši premogarji in delavci, ki so šli na vo stran, da se bojujejo, se bore vsak dan in mučno. Tudi mi moramo vedno delati. Prišel je čas, ko mora človek postaviti srečo dežele nad svojo lastno srečo in dežela zahteva vsak dan več in več premoga in koks. Zato je dolžnost naših slovanskih in poljskih premogarjev, da napravijo toliko koks, kolikor ga morejo.

Advers. F. L. A. B.

GODILA SE BODO ZNAME-NJA

Ko so se Zapatisti polastili mehiškega glavnega mesta je bilo slednje v stanju anarhije ter se ni poznalo nikakih postav, — piše neki ameriški častnik v svoji knjigi. — Umori in ropi so se dogajali na vsaki cesti. Zapata je sklenil zopet napraviti red s tem, da neusmiljeno zasleduje vse zločince in kršilce postav.

— Nekega dne sem šel slučajno mimo četrte policijske postaje, — piše ta častnik. — Tri telesa usmrčenih so bila izpostavljena na javni ogled. Pisana znamenja nad vsakim truplom so kazala vzrok zakaj je bil ta ali oni usmrčen. Na enem listu je bilo pisano: — Ta mož je bil usmrčen ker je bil tat. — Na drugem je stalo zapisano: — Ta mož je bil usmrčen, ker je tiskal ponarejen denar.

Tretji list pa je ugotavljal: — Ta mož je bil usmrčen po pomoti! Res, prava mehiška naivnost.

Avstrijsko-rumunska pogodba.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 12. maja. — Kakor se poroča z Dunaja, je bila med Avstrijo in Rumunsko sklenjena politična in dodatna pogodba. Podobna pogodba je bila tudi sklenjena z Nemčijo. Za varstvo narodnega dolga Rumunske ter Bosne in Heregovine, v kolikor so zapopadeni avstro-ogrski podaniki, je Rumunska izročila balanco rumunske narodne banke in vloge v nemški državni banki.

Važno za vsakega.

- KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali sancev, KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.
- KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd. KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,
- KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd. KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4.500.000) istisih in je torej najboljša sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:	
Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00	Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane \$1.00	Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00	Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodno naročilom je poslati vselej tudi denar. cene pri stalnih oglaših.

NASLOVITE NA: "GLAS NARODA"

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevatje naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsespovsod dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: ANTON VODIŠEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
I. tajnik: FRANK SKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.
II. tajnik obnem zapisnik: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDEČIČ, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVIČ, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
3. nadzornik: MIHALJ KAPSCH, 508 N. Spruce, Colo. Springs.

POBORNÍ ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOŠ, Route 8, Box 166, Pittsburg, Kansas.
2. porotnik: JOHN HOČEVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKET, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

IMENIK URADNIKOV KRAJEVNIH DRUŠTEV SPADAJOČIH K ZAPADNI SLOVANSKI ZVEZI V DENVER, COLO.

Društvo sv. Martina, št. 1 v Denver, Colo. — Predsednik: John Cesar; tajnik: George Pavlakovich, 4717 Grant St.; blagajnik: John Predovich. — Seja se vrši vsakega 15. tega v Sv. Jakoba dvorani na Logan St. — Vsi v Denver, Colo.

Društvo Slovan št. 3 v Pueblo, Colo. — Predsednik: Anton Kočevar; tajnik: John Gern, 316 Palm St.; blagajnik: John Kozman.

Društvo Zapadni Junaki št. 4 v Midvale, Utah. — Predsednik: Frank Kastelle; tajnik: Frank Mishmash, box 211; blagajnik: Ignac Mishmash. — Seja se vrši vsakega 16. v mesecu. Vsi v Midvale, Utah.

Društvo Planinski Bratje, št. 5 v Leadville, Colo. — Predsednik: Adolf Anžič; tajnik: John Hočevar, 507 W. 2nd St.; blagajnik: Frank Zaitz. — Seja se vrši vsakega 11. v lastni dvorani na 527 Elm St. v Leadville, Colo.

Društvo Zvon št. 6 v Colo Springs, Colo. — Predsednik: Joe Kapsch; tajnik: Michael Kapsch, 508 N. Spruce St.; blagajnik: Frank Klun. — Seja se vrši vsakega 12. v mesecu v Slovenskem domu v Colo Springs, Colo.

Društvo Sv. Rožn. Vena, št. 7 v Denver, Colo. — Predsednik: Mary Prijatelj; tajnica: Mary Starešnič, 5476 Logan St.; blagajnica: Frančiška Baudek. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani sv. Jakoba na Logan St. — Vsi v Denver, Colo.

Društvo Biser, št. 8 v Mullberry, Kans. — Predsednik: Peter Medoš; tajnik: John Crepišek, RFD 2, box 29; blagajnik: John Crepišek. — Seja se vrši vsakega 16. v mesecu. Vsi v Mullberry, Kans.

Društvo Napredni Slovenci, št. 9 v Canon City, Colo. — Predsednik: Anton Dremelj; tajnik: Frank Kocjan, Prospect Heights; blagajnik: Frank Konečnik. — Seja se vrši vsakega 16. v mesecu. Vsi v Canon City, Colo.

Društvo Slovanski Bratje, št. 10 v Victor, Colo. — Predsednik: Peter Geshel; tajnik: Josip Mehie, box 622; blagajnik: Josip Mehie. — Seja se vrši vsakega 15. v mesecu. Vsi v Victor, Colo.

Društvo Sv. Janez Nepomuk, št. 11 v Rockvale, Colo. — Predsednik: Joe Blatnik; tajnik: Alois Simec, box 225; blagajnik: Josip Putrya. — Seja se vrši vsakega 11. v mesecu. Vsi v Rockvale, Colo.

Društvo Zgodnja Danica, št. 12 v Clear Creek, Utah. — Predsednik: L. Mihelich; tajnik: Ant. Sever, box 13; blagajnik: Andrej Fljako. — Seja se vrši vsakega 15. v mesecu. Vsi v Clear Creek, Utah.

Členjen krajevni tajniki so prošeni, da sporoče vse spremembe pri društvu ali glavnemu tajniku Zveze ali pa naravnost na uredništvo Glas Naroda, da se zamore imenik uradnikov pravočasno popraviti.

COLORADO FRATERNAL BENEVOLENT SOCIETY Valuation Report

Made by Western Slavonic Association, as of December 31, 1917, to the Insurance Department of the State of Colorado, pursuant to the requirements of law.

000

IMPORTANT — Before filling out this form, read carefully the following:

- This report must be filed on or before the 1st day of June.
- The Valuation Exhibit must give in separate items for each form of certificate the present mid-year value of future net contributions as contingent assets, and the present mid-year value of promised benefits as contingent liabilities, or in lieu thereof the mid-year net value of such certificates.
- This Valuation Report must be certified by a competent accountant or actuary, or verified by the actuary of the department of insurance of the State in which the society is located.
- If separate funds are maintained under the laws of the society for different forms of certificates a separate Valuation Exhibit and Form of explanations for publication shall be attached in respect of each such form and be furnished to all members, irrespective of class, through the official publication of the society, or otherwise.
- The items of actual assets and liabilities must correspond with the same items in the annual report and shall be furnished by an official of the society to the actuary or accountant which the

latter shall include in the Valuation Exhibit as indicated.

- Publication in official journals (or in lieu, communications to individual members) shall be made of the results of valuation in form identical with that of the valuation Exhibit to Insurance Departments, with explanations.
- In the determination of the per cent. of Assets to Liabilities, according to the Prospective method of valuation, there must be eliminated the funds not available for the payment of claims under contracts of insurance, and the "non-admitted assets", other than certificate liens and loans; provided that the total of such indebtedness on any certificate included in the statement of assets shall not be greater than the excess of the present value of the benefit over the present value of future contributions under said certificate as shown by such Prospective Valuation.
- When furnishing copy of the Annual Report to the Actuary or Accountant (unless he has personal knowledge of the facts) the Secretary (or other qualified officer) of the Society shall definitely give the amounts of the non-admitted assets and of expense fund and of other funds held for relief or other special purposes an not primarily for the payment of claims, and shall answer the following Questions:
- Does the society issue separate certificates promising disability benefits? Answer No. — If so, specify same....
- Are the net contributions for disability benefits kept in a fund separate from all other benefit and expense fund? — Answer Yes. — If so, state the increase of the funds during the year: 202,931.
- Are the net contributions for disability benefits kept in a fund separate from all other benefit and expense funds? — Answer: Yes. — If so, state the increase, or decrease of the funds during the year: 202,931.
- How many assessments were actually collected last year? — Answer: Death 12, Disability 12, Expense 12, combined death, disability and expense 36.
- Date when the society last changed the number of assessments to be collected each year. Answer: Unchanged.
- What proportion of first and subsequent years' contributions may be used for management expenses? Answer: First year none, subsequent years none.
- Are there any reserve liens (not certificate loans or premium loans) outstanding against certificates in force? Answer no. — If so, state amount \$....
- Are certificate loans or premium loans granted? Answer no. If so, state conditions and amount outstanding....
- I hereby certify to the correctness of the foregoing answers and to item 24, 25, 26, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 and 39 of the Valuation Exhibit.

SIGNATURE Frank Skrabec.
OFFICIAL TITLE Supreme Secretary.

- A synopsis of the forms of certificates and the formulas employed for valuing the benefits and contributions under each form, together with the amount of insurance in force, must be given by the actuary or accountant with answers to the following questions:
- State the method of valuation used (whether level premium, preliminary term, etc.) Answer: Full Preliminary.
- State the Mortality and Interest Assumptions employed in the Valuation. Answer: (Use schedule A).

VALUATION EXHIBIT

ASSETS—Actual and Contingent.

19. Present Mid-Year Value of Future Contributions \$.....	
20. On.....Certs., Death Only \$.....	
Form of	
21. On.....Certs., Death and Dis.....	
Form of	
22. On.....Certs.....	
Form of	
23. Admitted Assets, less \$1371.31 Funds not available for Claims	\$2365.86
24. Liens, Loans and Interest thereon, on certificates valued according to the Prospective method \$.....	
25. Total	\$23625.86
26. Amount of General or Expense Fund	\$1375.31
27. Amount of "Non-Admitted Assets" \$.....	

LIABILITIES—Actual and Contingent.

27. Present Mid-Year Value of Promised Benefits \$.....	
28. On.....Certs., Death only \$.....	
Form of	
29. On.....Certs., Death and Dis.....	\$18573.75
Form of	
30. On.....Certs.....	
Form of	
31. On.....Certs.....	
Form of	
32. Accrued Liabilities	
33. Value of Unpaid Installments	
34. Net Sick and Accident Fund	
35. Credits to Certs. valued on the "Accumulation Basis"	
36. Total	\$18573.75
37. Accrued Claims on General or Expense Fund	
40. Assets (Item 26) to Liabilities (Item 36)	121 3%

FORM OF EXPLANATION FOR PUBLICATION.

(N. B. — The following is to be used only where the ratio of assets to liabilities is equal to or in excess of 100%.)

- The above Valuations indicates that on the basis of the N. F. C. table of mortality with interest at 4 per cent., the future assessments of the society, at net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$5052.11 (or 21.3%) over and above the statutory standards.
- (N. B. — The following is to be used when the ratio of assets to liabilities is less than 100 per cent.)
- The above valuation is in conformity with statutory requirements, and is not to be regarded as a test of financial solvency in any action that may arise but is made to determine the amount the Society should have on hand to pay its future obligations without change in the basis of collection on the assumption that ist mortality will be the same as that set forth in.....mortality table and that the rate of interest earned will be.....per cent.

STATE OF COLORADO .....)
COUNTY OF DENVER .....)SS.:
JOHN H. UPTON, being duly sworn, deposes and says that he is the actuary (accountant) who made the foregoing computations and answers to the questions above set forth concerning the condition

If the net reserve method is employed, make no entry opposite these items.
If the net reserve method is employed, enter opposite these items the amount of reserve applicable thereto.

Cez Vesuvij v Pompeje

Tako silen izbruh, in obenem prvi, je bil, kakor znano, leta 79. po Kristu, ko je po Vesuvijevem oblizu nasulo pepela in navalilo lave kakih 20 metrov na debelo in so izginila s površja med drugim evetoča rimska mesta Pompei, Herculaneum in Stabia. Od teh so dandanes Pompei večinoma odkriti ter njih poslopja, ulice in spomeniki; nudijo toliko zanimivosti, da bi se pritožice tujecev iz celega sveta: Herculaneum in Stabij pa niso mogli izkopati, ker ležita ondi mesteci Resina in Castellamare. Pred nekaj leti se je sicer snoval konsoreij bogatih Amerikancev, ki naj bi pokupil v Resini poslopja, da bi se moglo pričeti z izkopavanjem Herculaneja, ker se tam pričakuje mnogo starihskih znamenitosti. Vendar do tega ni prišlo, in sicer, če se ne motim, med drugim tudi zato ne, ker se je italijanska vlada branila dati dovoljenje.

Od leta 79. se je bruhanje pogosto ponovilo, vendar ne več s tako močjo kot prvič. Zadnji pomembnejši izbruh je bil spomladi leta 1906., ko je celo po napoljskih ulicah nasulo pepela za prst na debelo. Za časa mojega poseta je bil Vesuvij sicer miren; kljub temu pa me vstrajajo dolgo ob zveč. Muči te vročina, se belj pa žvepleni vzdah, ki te duši ter sidi na kašelj, to zlasti tedaj, ako vleče veter proti tebi.

Medtem, ko sva se s tovarišem nudila ob kraterju, je dospel na vrh mlad Draždanec s svojim vodjem. Po šestletnem bivanju na Šanghajju na Kitajskem, kjer je služil v trgovini, se je vračal v domovino na dopust; to pričko je uporabil, da si je spomota ogledal Italijo. In, kakor je to navada med čudili, da sem iz tega položaja iztujci v tujini, sklenili smo takoj prijateljstvo in smo se skupno odpravljali na odhod. Vodnika pa ker je bil moj samogovor namestjen vodnikoma, v italijanskem razumljivi napolitanščini, nam začela prigovarjati, naj se ne vračamo po isti poti, po kateri smo hodili gor, ampak naj krenemo po drugi strani, češ, da bo mo več videli in da s te poti tudi nimamo

Tu smo se najprej ogledali, kakšni da smo. Za med ljudi nisimo bili, in naj so bili tudi Kalabrezi; to smo uvideli takoj. Na obleki in v čevljih smo imeli toliko pepela, da smo ga izsipali kar na debelo. Pravzaprav iz čevljev sva ga izsipala samo jaz in tovariš. Draždanen pa tega ni bilo treba; njemu je namreč zljindra tako razrezala čevlje, da mu je bilo treba samo prestopiti, pa se je pepel sam vsul skozi brezštevile razpoke in spranje v usju. Moje in mojega tovariša obujalo sicer ni dobilo zevajočih ran, moje ne zaradi blagodejne opore vodnikov, tovarišev ne zaradi lahote in elastičnosti njegovega telesa; vendar so bili pa tudi najini čevlji v tako oguljenem stanju, da je vsak pogled nanje zbudil v naju milosrdje in žalost.

Zdaj, ko smo stali na trdnih tleh, polastila se nas je radovednost, kako da bi ne bilo nobenega pota, ki bi vodil po tej strani navzdol. In iz diplomatičnih odgovorov naših vodnikov smo nedvomno posneli, da pota pač ne manjka — saj smo ga sami videli, ko smo šli čezenj — da nas pa vodnika zaradi tega nista po njem peljala, ker bi morala sicer izročiti takso oni občini, po kateri ozemlju je steza narejena. Tako sta jo pa vtaknila lepo v svoj žep.

Vendar, ker so se nedaleč od nas izza vinskega tršja svetlele bele stene gostilne, kjer se, kakor sta zatrjevala vodnika, dobivajo izvrstne lacrimae Christi (Kristusove solze, fino vino) in sočna salama, smo opustili nadaljnje očitke in smo je ubrali naravnost proti njej. In res, kar se tiče vina in salame, sta vodnika govorila resnice. Toda nad vse očarljiva je bila postrežljivost kramarja ter njegovih ljudi. Videč namreč, da smo prašni in potni, so kar tekmovali, kako bi nas osušili. Vsaj mene so sušili, da se mi je sree smejalo. Kramar me je krtačil po hlačah, kramarica mi je stejala sukunjo; njuju sin mi je vlivl vode po nogah, hčerka po rokah. V kratkem času sem bil obližan od pete do glave, da bi se bil zamogel brez strahu vreti v omotični vrtnice opoldanske promenade, ki valovi ob nedeljah v Latermanovem drevedru naše bele Ljubljane.

Toda moje občudovanje vesuvijanske gostoljubnosti ni trajalo dolgo. Pri odhodu iz gostilne mi je molelo nasproti toliko rok, ki so nasilno zahtevale manco (napitnino), da sem se vprico vseh, ki se jih je tikalo, sveto zaklel, da se nikdar več ne dam pod Vesuvijem krtačiti in prati.

Pa priti je imelo še hušje. Ker namreč od tukaj naprej nisimo več rabili vodnikov, smo jima odšteli, za kolikor smo se pogodili pri odhodu z vrha. Toda tirjala sta še enkrat toliko, češ, da sino se tako pomenili; če trdimo nasprotno, ju nisimo razumeli. Zdaj je pa bilo naše potrpežljivosti konec. Bogme, ni se nam šlo tolikanj za svoje, ker razlika je znašala za vsakega le par lir, ampak nesramno izkoriščanje je odzvalo odpor, in sicer ne samo pri nemškem Šanghajcu, temveč tudi v najinih polihvalnih slovenskih dušah. Položili smo pogojeno vodnino na mizo in smo odšli. Vodnika sta dele predvidno pobrala, s čimer sta nehote potrdila, da je na njuni strani krivica, vendar sta se za namu spustila, glasno kričec ter z rokami klatec. In situacija je postala naravnost opasna, ko smo prišli na pot, ki vodi med samini vinogradi. Draždanec je že parkrat zanašnil s pestun, da se je ubranil nasilnosti svojega vodnika. Ko mu je pa ta pomlel svinčeno liro, češ, da jo je od njega dobil za takso — svinčene lire niso sijo ti vesuvijanski postenjakoviči v žepu, da izsilijo kar največ od nevednega tuja — tedaj jo je Draždanec vzcl, zlomil čez pol in kosca zalučil v vodnika. Kakor vidite, poguma se je najin sopotnik dokaj navzel, bivajoč med Kitajci.

Ves ta čas sem se jaz previdno držal v rezervi, igral nekaterikrat ulogo tohmača, pogosto pa sem svoj solunčnik premeril z očmi ter pretehal z rokami; drugega orodja namreč nisem imel s seboj, s čimer bi se bil branil v potrebi. Slednjic je tudi v meni vzkipele. Kar majdolčneje zahtevam od vodnikov imeni ter ju pozovem, naj prideta drugi dan v hotel Santa Lucia v Napolju, kjer sva

of Western Slavonic Ass. as of December 31, 1917, and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief

Subscribed and sworn to before this 1st day of May 1918.
John H. Upton.
Grace E. Clark, Notary Public.
My Commission expires May 13, 1919.

SCHEDULE A

Mortality and Interest Assumptions Used in valuations of Certificates N. V. C. 4%.
Form of Certificates: On file in Dept.
Certificates in force Dec. 31: No. 1078; amount \$589,500.
Formula used in Valuation: Mid value of terminal reserves full preliminary form.

IZ URADA GL. TAJNIKA ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE.

Tukaj vam podajem vrednostno poročilo (Valuation Report) Zapadne Slovanske Zveze.

Vsak član(ica) naj pazno pregleda in se prepriča sam(a), da smo res zelo lepo napredovali, kar priča, da imamo nad 121.3% solventnosti, toraj več kot katerega druga slovenska organizacija v Ameriki. Zatoraj je vsem rojakom tople priporočam, posebno po Zapadu. Kjer no še društva, spojenega z Zapadno Slovansko Zvezo, naj si ga vstanove ter ga priklopijo k Z. S. Z. Za vse podrobnosti, kako vstanoviti novo društvo, sem vam na razpolago vsak čas.

Pri Z. S. Z. se lahko vsak zavaruje za \$250, \$500 in \$1000 in \$1 na an podpore, \$50 za razne notranje operacije in druge poškodbe, kakor izgubo kakega uda itd. Priporočam tudi vsem krajevnim društvom pridno agitacijo za pridobitev novih članov in članice. Le še 2 meseca in kontest bode pri kraju. Toraj požurite se, da dobite eno izmed razpisanih nagrad. Katero društvo dobi v tem času največ novih članov in članice, dobi \$15, drugo \$10 in tretje \$5. Toraj na delo, dokler je čas, da ne bode prepozno. Apeliram na vse člane in članice po drugih naselbinah, da pristopijo tudi vaši odrasli sinovi in hčere k naši dični organizaciji, ker ne bode jim žal. Pristopili bodo k dobri materi, katera bo in slušaju nezgođe ali smrti tudi v polni meri storila svojo obveznost. Tukaj v Denver, Colo. sta dobila društvo sv. Martina in drsv. Rožnega Vena lepo število mladih fantov in deklet, kakor tudi dr. Zapadna Zvezda v Pueblo, Colo. — Storitje tudi to po drugih naselbinah, pa bomo zopet lepo napredovali v vseh oziirih. Pred enim tednom sem videl v Glaslu J. S. K. J. poziv na Z. S. Z., da naj se združimo zato, ker Z. S. Z. ima največ takih članov, ki opravljajo najbolj nevarna dela. Jaz oporekam: seveda so eni člani vposljeni po bolj nevarnih krajih kot drugi, toda članstvo Z. S. Z. je vposljeno največ po rudoplinicah itd., kar ni tako nevarno. Seveda ne rečem, da je zdravo. Toda vseeno članstvo Z. S. Z. ne opravlja bolj nevarnih del kakor članstvo kake druge organizacije.

Nisem pa proti združenju ker vidim, da v združenju je moč in le potom združenja bomo uspešno napredovali na društvenem polju. — Toraj, členjen sobrat dopisnik, ako se večina članstva Z. S. Z. zanima za združenje, bodem tudi jaz z veseljem podprval to idejo, čeravno smo nadsolventni. Sedaj pa, ko se približujemo z vsakim dnem bolj 5. gl. zborovanju, katero se bo vršilo dne 19. avgusta v Colorado Springs, Colo., tempotom pripravam vsem krajevnim društvom, da razmotrivajo že sedaj, kaj nam je za storiti in kako izboljšati pravila, da bodo odgovarjala postavam države.

Ta mesec se volijo delegati za konvencijo. Zavarovalniški oddelek priporoča, da, ako le mogoče, da se volijo državljani Združenih držav, ker živimo v kritičnih časih itd.

Dalje tudi priporočam, da se volijo možje, katerim je v resnici napredek organizacije pri sre. — Imena delegatov naj se prijavijo najkasneje do 15. junija.

Z bratskim pozdravom
Frank Skrabec, gl. tajnik.

(Nadaljevanje na 6. strani.)

IZ LEPSIH ČASOV HUMORESKA

(Nadaljevanje.)

Drvarji so ga gnali naravnost na pod, kjer je bila že pripravljena slama za naše postelje. Zvezali so mu zopet noge in roke... Tudi Ema ga je pogrešala. Počakovala je Šobo in Coklja, kam je izginil in kje so se mudili tako dolgo...

kratkočasnega fanta. Kmalu pa pride Coklja zopet nazaj. Držal se je sicer še vedno ježno, toda poznalo se mu je, da komaj skriva veselje. Takoj smo vedeli, da je eno naredil. Toda spravi nismo mogli ničesar iz njega...

vejšem času se pa potikajo okrog roparji, ki se imenujejo nogomaharji. Ti pa nosijo otroške noge v žepih. In kadar predeno nogo iz desnega žepa v levi, se pa izpremenijo v kar hoče. Ona dve roparja, ki sta vam ušla, sta bila najbiže rokomalharja, ker sta se kar naenkrat storila nevidna...

celj in gospa Ema Brtoncelj, rojena Gobec, poročena. Coklja je trdno pričeval, da bo povabljen na ženitovanje, ker je stanoval takrat še pri Brlogarici, pa so menda pozabili nanj. Zato se je pa hudo maščeval nad nevaličnima novoporočencema...

Ta in strunit bi moral poslovati popolnoma verno in zanesljivo ob vsakem času, neglede na položaj, v katerem se ob tem ali onem trenutku nahaja aeroplan. Nadalje bi odpomogel splošno občuteni potrebi instrument, ki bi kazal, kako hitro se kak instrument dviga ali pada...

vali sveta, niti ga niso obljudili. Resnična tajnost mesa je ta, da obstaja iz dveh tretin vode in poleg tega še 4Nho&Apsrhdsrhshr bi vam mesto steaka dali v posodi malo umazane vode ter na krožniku nekaj dušika, bi ne le zavrnili tako hrano kot obed, temveč tudi izjavili, da ne verujete v to kot v zadosten obed za odraslega človeka...

ZIVLJENJE BREZ MESA.

— Moja domoljubna baharija je, da sem se od dne, ko je izbruhnila vojna, strogo vzdrljal zavijanja mesa, rib, perutnine, alkohola in tobaka. — Tako pravi znan angliški pisatelj Bernard Shaw...

KAKIH IZNAJDB POTREBUJEJO SE AVIJATIKI.

Naši avijatiki ter oni naših zavzornikov potrebujejo tri aeronavtične instrumente, glede katerih se ni našlo dosedaj še nobenih praktičnih in uspešnih oblik, dasiravno se je take priprave že večkrat izumilo...

Ali ste bolni? Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne ozdrje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje. Prof. Dr. H. G. BAER, 611 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 15, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rojaki!

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slučajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagajte sebi, pomagajte vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno varčevalna znamka stane za mesec maj \$4.16. Leta 1923 bo vredna \$5.00. Kupite jih lahko na vsaki pošti ter pri glavnih in podrejenih agentih. Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pišete, in mi vam jih bomo preskrbeli.

LIBERTY LOAN.

Podpisani sem po svojem lastnem prepričanju ter na poziv Glas Naroda podpisal: I. Posojilo Svobode za \$..... II. Posojilo Svobode za \$..... III. Posojilo Svobode za \$.....

